

Adrian Panek

Suspens jako podstawowa technika narracji - streszczenie.

Praca doktorska obejmuje analizę techniki narracyjnej zwanej suspensem, której główną zasadą jest takie zarządzanie informacjami w filmie, które maksymalizuje napięcie emocjonalne podczas jego oglądania. Przyjęło się, że suspens sprawdza się głównie w kinie gatunkowym, ale jego obecność jest znacznie szersza m. in. dlatego, że sam suspens wykorzystuje techniki narracyjne obecne od początków kultury, a które zdradzając widzowi czy słuchaczowi informacje niedostępne bohaterom opowieści tworzą nie tylko napięcie opowiadania, ale również budują znaczenie historii.

W pracy doktorskiej zajmuję się nie tylko techniką suspensu, roli stawek fabularnych, prawdopodobieństwem rozwiązań dramaturgicznych i tworzeniem postaci ale również tzw. paradoksem suspensu. Dlaczego wbrew klasycznej definicji tej techniki jesteśmy w stanie doświadczać napięcia oglądając po raz kolejny znany nam film pomimo tego, że wiemy co się wydarzy? Aby wyjaśnić to zjawisko omawiam pracę Noela Carrolla i jego kognitywną teorię paradoksu suspensu, która bada te mechanizmy analizując ewolucyjne uwarunkowania powstawania emocji w wyniku mentalnego zobrazowania zagrożenia.

Aby przedstawić technikę suspensu w działaniu analizuję filmy *Ptaki* Alfreda Hitchcocka i *Idiotów* Larsa von Triera pod kątem budowania stawek, tworzenia suspensu i wypląt, które prowadzą do kolejnych rozwiązań fabularnych. Zastanawiam się również nad tzw. recydywą oglądania, która wynika z paradoksu suspensu i wpływu relacji pomiędzy elementami gatunkowymi i realistycznymi obu filmów na ten paradoks.

W drugiej części kontekstowej analizuję proces twórczy filmu *Wilkołak*. Źródła inspiracji, wpływ gatunku na formę tego filmu, relację elementów gatunkowych i realistycznych, analizuję konstrukcję dramatyczną, sposób tworzenia stawek i ich wpływ nie tylko na warstwę formalną, ale również na psychologię postaci i znaczenie.